

RAPORT PRIVIND PROCESUL DE EVALUARE COLEGIALĂ A ACTIVITĂȚII CADRELOR DIDACTICE

2014-2015

Evaluarea colegială (interevaluarea) constituie un aspect important în procesul de asigurare a calității, fiind o componentă de bază în evaluarea multicriterială (alături de cea realizată de către studenți și cea realizată de către conducerea facultății/departamentului) a activității didactice, a activității de cercetare și a celei administrative.

Metodologia de evaluare externă a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS) prevede, pentru dimensiunea *C. Managementul calității*, criteriul *C.4 Proceduri de evaluare periodică a corpului profesoral*, standardul *S.C.4.1 Calitatea personalului didactic și de cercetare*, operaționalizat prin patru indicatori de performanță:

IP.C.4.1.1 Raportul dintre numărul de cadre didactice și studenți

IP.C.4.1.2 Evaluarea colegială

IP.C.4.1.3 Evaluarea de către studenți

IP.C.4.1.4 Evaluarea de către managementul universității

Indicatorul de performanță *IP.C.4.1.2 Evaluarea colegială* prevede ca nivel minim că „Evaluarea colegială este organizată periodic, fiind bazată pe criterii generale și pe preferințe colegiale.”, iar ca nivel de referință, ”Evaluarea colegială este obligatorie și periodică. Există, pentru fiecare catedră și departament, o comisie de evaluare anuală a performanțelor didactice și de cercetare ale fiecărui cadru didactic/cercetător și un raport anual privind calitatea personalului didactic și de cercetare.”

Nivelul de referință al indicatorului de performanță *IP.C.4.1.4 Evaluarea de către managementul universității* are următorul conținut: „Universitatea dispune de un formular de evaluare anuală multicriterială a fiecărui cadru didactic și de un sistem de clasificare a performanțelor în predare, cercetare și servicii aduse instituției și comunității. Promovarea personalului didactic depinde de rezultatele evaluării, în care sunt avute în vedere și rezultatele evaluării colegiale și ale celei făcute de studenți.”

De asemenea, conform Metodologiei ARACIS, evaluarea colegială este un valoros instrument de evaluare a relevanței programelor de studiu (IP.B.1.2), care constituie un indicator de performanță al eficacității educaționale a unei universități. Acest indicator prevede că „(...) Instituția dispune de mecanisme pentru analiza colegială anuală a activității cunoașterii transmise și asimilate de studenți și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor și în impactul acestora asupra organizării programului de studiu.”

La nivelul UBB, procesul de interevaluare este reglementat prin procedura operațională PO – CDUMC – AC 05 care poate fi consultată pe siteul Centrului de Dezvoltare Universitară și Management al Calității (CDUMC), la adresa http://qa.ubbcluj.ro/documents/evaluare_colegi/procedura_interevaluare.pdf, și care a fost adoptată prin hotărârea Consiliului de Administrație nr. 30.058/27.10.2014. Conform acestui document:

- Procedura se aplică de către toate facultățile și asupra tuturor cadrelor didactice.
- Fiecare cadru didactic va fi evaluat, în scop formativ, cel puțin o dată la 4 ani.
- În luna octombrie a fiecărui an universitar, Consiliul Facultății va aproba, la propunerea președintelui CEAC pe facultate, o planificare semestrială a interevaluărilor care se vor desfășura în anul academic respectiv. Planificarea va fi adusă la cunoștința cadrelor didactice care urmează a fi evaluate precum și la cunoștința prorectorului responsabil cu asigurarea calității și a persoanei desemnate din cadrul CDUMC.
- Evaluarea colegială va fi realizată de către o comisie formată din cel puțin doi membri numiți de către decan, la propunerea comună a președintelui CEAC pe facultate și a directorilor de departament, în urma consultării cu cadrul didactic care urmează a fi evaluat, astfel:
 - pentru evaluarea activității cadrelor didactice asistent sau lector, membrii comisiei pot deține funcția didactică de asistent, lector, conferențiar sau profesor; asistenții pot evalua numai asistenți;
 - pentru evaluarea activității cadrelor didactice conferențiar sau profesor, membrii comisiei trebuie să dețină funcția didactică de conferențiar sau profesor.
- Membrii comisiilor de evaluare se numesc la începutul fiecărui semestru, după aprobarea planificării.
- Evaluarea colegială se bazează pe:
 1. analiza portofoliului disciplinei;
 2. observarea predării la cel puțin o disciplină – obligatorie în cazul în care experiența de predare în învățământul superior a cadrului didactic evaluat este mai mică de 4 ani; dacă această experiență este de peste 4 ani, necesitatea observării va fi decisă de către membrii comisiei de evaluare;
 3. analiza activității de cercetare;
 4. analiza activității administrative (dacă este cazul).
- Membrii comisiei de evaluare împreună cu cadrul didactic care urmează a fi evaluat vor stabili data evaluării, cu cel puțin două săptămâni înainte de desfășurarea acesteia.
- Cu cel puțin o săptămână înaintea datei stabilite pentru evaluare, cadrul didactic care urmează a fi evaluat va pune la dispoziția evaluatorilor:
 - portofoliul disciplinei la care se va realiza evaluarea;
 - resursele pentru învățare;
 - informații referitoare la metodele și criteriile utilizate în evaluarea muncii studenților;
 - un document cu informații privind activitatea științifică, de cercetare și de publicare desfășurată în intervalul derulat de la ultima evaluare colegială;
 - un document cu informații privind activitatea administrativă desfășurată în intervalul derulat de la ultima evaluare colegială (dacă este cazul).
- În cazul în care se realizează observarea predării, pe baza propunerilor cadrului didactic care urmează a fi evaluat, comisia va decide asupra activității de predare în cadrul căreia se va realiza observarea și asupra datei evaluării. Evaluatorii vor aduce la cunoștința cadrului didactic respectiv, a decanului și a președintelui CEAC din facultate decizia lor, cu cel puțin două săptămâni înaintea datei stabilite pentru observare.

- Pe baza examinării documentelor și a materialelor primite precum și pe baza observării activității de predare în cazurile în care aceasta a avut loc, evaluatorii vor completa un protocol de evaluare (Anexa 1) al cărui original va fi remis directorului de departament iar câte o copie decanului facultății, cadrului didactic evaluat și președintelui CEAC din facultate.
- În cadrul unei întâlniri post-evaluare, care se va desfășura în interval de cel mult două săptămâni de la încheierea procesului de evaluare, evaluatorii vor oferi cadrului didactic evaluat un feedback constructiv și detaliat, care să permită optimizarea activității profesionale a acestuia.
- Președintele CEAC din facultate sau un alt membru al acestei comisii va ține evidența evaluărilor colegiale anuale desfășurate în cadrul facultății și, în luna septembrie, pe baza protocoalelor de evaluare, va elabora anual un scurt raport privind evaluările realizate în cursul anului universitar precedent (Anexa 2). Acest raport va fi remis decanului facultății și personalului desemnat cu asigurarea calității din cadrul CDUMC.
- Pe baza acestor rapoarte, personalul desemnat cu asigurarea calității din cadrul CDUMC va realiza o sinteză anuală privind rezultatele evaluării activității cadrelor didactice de către colegi, la nivelul UBB.

Dimensiunile vizate prin evaluare sunt activitatea didactică, activitatea științifică și de cercetare și activitatea administrativă. Criteriile propuse în vederea evaluării sunt următoarele:

Activitatea didactică

- ✓ Pregătirea și organizarea predării - portofoliul disciplinei: planificarea și structurarea disciplinei, obiectivele acesteia, interesul pentru formularea sarcinilor de lucru și pentru construirea unor situații de învățare benefice, metode de predare, abilitatea de a folosi diverse mijloace didactice, gestionarea timpului
- ✓ Conținutul științific al disciplinelor predate - acoperirea tematicii, valoarea științifică a cursului
- ✓ Resursele pentru învățare - suport de curs, suport pentru aplicații practice, bibliografia utilizată și cea recomandată studenților, materiale audio-video, etc
- ✓ Abilitățile de comunicare - retorica, argumentarea afirmațiilor, claritatea prezentării
- ✓ Relațiile cu studenții - încurajează participarea și întrebările din partea studenților, creează o atmosferă propice pentru învățare, receptivitate la opiniile studenților, valorificarea potențialului studenților, practicarea unei instruirii interactive, stimularea gândirii critice a studenților, interes pentru rezultatele de învățare ale studenților
- ✓ Procedura și criteriile de evaluare a studenților - modalitățile de evaluare, cerințele și criteriile de examinare, sarcinile de lucru, modalitățile de a oferi studenților feedback formativ și sumativ pe parcursul și la sfârșitul activităților de instruire.

Activitatea științifică și de cercetare

- ✓ Rezultatele activității de publicare - număr publicații, relevanța națională și internațională a publicațiilor, etc.
- ✓ Implicarea în proiecte - granturile și resursele financiare mobilizate prin activitatea de cercetare, mobilizarea resursei umane de cercetare

- ✓ Prestigiul cadrului didactic în grupul profesional de apartenență - participări la manifestări științifice, distincții obținute, apartenența în organizații profesionale

Activitatea administrativă

- ✓ Îndeplinirea sarcinilor administrative aferente funcției deținute (decan, prodecan, director de departament, președinte/membru în diverse comisii etc.)
- ✓ Implicarea în activități administrative ocazionale ale catedrei/facultății (elaborarea orarului, rapoarte, documente solicitate de alte structuri ale universității)
- ✓ Organizarea și/sau desfășurarea de manifestări științifice, culturale, artistice, sportive, de activități de furnizare de servicii către comunitate, etc.

În anul universitar 2014-2015, în UBB a fost planificată evaluarea colegială a 437 de cadre didactice - 59 profesori, 124 conferențieri, 124 lectori și 88 asistenți. (Tabel 1).

Tabel 1. Planificarea și realizarea interevalărilor, 2014-2015

Nr. crt.	FACULTATEA	Prof.		Conf.		Lect.		Asist.		Total			Media
		Planificat	Realizat	Planificat	Realizat	Planificat	Realizat	Planificat	Realizat	Planificat	Realizat	Cu observare	
1	Facultatea de Matematică și Informatică	6	6	10	10	9	9	4	4	29	29	2	4.93
2	Facultatea de Fizică	5	4	2	4	3	2	0	0	10	10	0	4.90
3	Facultatea de Chimie și Inginerie Chimică	1	1	11	11	4	4	1	1	17	17	0	4.90
4	Facultatea de Biologie și Geologie	2	2	5	5	7	7	4	4	18	18	4	4.73
5	Facultatea de Geografie	4	4	8	9	1	9	3	2	16	24	15	4.87
6	Facultatea de Știința și Ingineria Mediului	0	0	0	0	7	5	1	1	8	6	5	4.65
7	Facultatea de Istorie și Filosofie	4	5	6	5	9	6	2	2	21	18	17	5.00
8	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației	5	4	9	10	15	10	13	12	42	36	36	4.64
9	Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării	3	4	5	6	1	11	3	3	12	24	1	
10	Facultatea de Litere	1	1	10	10	17	17	20	20	48	48	34	4.53
11	Facultatea de Drept	0	0	4	5	4	3	1	1	9	9	8	4.78
12	Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor	15	14	34	35	44	46	17	16	110	111	62	4.92
13	Facultatea de Educație Fizică și Sport	3	3	1	1	8	8	4	4	16	16	16	4.33
14	Facultatea de Studii Europene	1	0	1	1	8	4	3	2	13	7	0	4.02
15	Facultatea de Sociologie și Asistență Socială	1	1	2	3	8	2	3	2	14	8	3	4.90
16	Facultatea de Business	1	1	4	4	6	4	2	1	13	10	10	4.62
17	Facultatea de Teologie Ortodoxă	3	2	3	2	3	2	4	2	13	8	3	4.50
18	Facultatea de Teologie Greco-Catolică	0	0	3	2	3	3	0	0	6	5	0	4.49
19	Facultatea de Teologie Romano-Catolică	2	2	1	4	1	8	0	0	4	14	0	4.95
20	Facultatea de Teologie Reformată	0	0	2	2	2	2	0	2	4	4	3	4.75
21	Facultatea de Teatru și Televiziune	2	0	3	4	6	5	3	2	14	11	11	4.21
	TOTAL	59	54	124	133	166	167	88	81	437	433	230	

Notă. La Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, în unele departamente au fost acordate calificative, iar în aletele, punctajele acordate au fost cuprinse între 1 și 7.

Au fost realizate 433 de interevaluări – 54 profesori, 133 conferențieri, 166 lectori și 81 asitenți – dintre care 230 (53.1%) cu observarea predării. Media punctajelor obținute la nivelul facultăților (între 4.02 și 5.00) conduce la concluzia că activitatea didactică, cea de cercetare și cea administrativă a persoanelor evaluate se prezintă ca fiind bună și foarte bună.

Ca rezultat al procesului de evaluare multicriterială, au fost evidențiate anumite aspecte care necesită o atenție sporită:

- mobilizarea unui număr mai mare de cadre didactice și studenți în vederea promovării specializărilor oferite;
- implicarea mai activă a doctoranzilor în procesul de învățământ bazat pe cercetare științifică;
- atragerea unui număr mai mare de studenți în cercurile științifice;
- necesitatea atragerii mai multor proiecte de cercetare pentru a da posibilitatea creșterii producției și randamentului științific al cercetării (publicații ISI și BDI);
- necesitatea organizării mai multor manifestări științifice, atât la nivelul universității cât și la cel al facultăților;
- întărirea eforturilor pentru includerea și valorificarea rezultatelor cercetării științifice în cadrul activității de predare – învățare;
- optimizarea demersului de actualizare și de publicare a materialelor didactice (suporturi de cursuri și lucrări practice, în format editat și electronic) pentru uzul studenților;
- utilizarea mai eficientă, în procesul instructiv-educativ, a resurselor materiale disponibile;
- revizuirea anuală temeinică a tematicilor didactice și a metodelor de predare;
- dezvoltarea sustenabilă a resurselor umane prin colaborare și diseminare de bune practici la nivel intra- și interdepartamental;
- încurajarea colaborării, pe discipline, între propunătorii de cursuri și seminariști precum și între cadrele didactice care predau discipline intercorelate;
- diseminarea mai vizibilă și mai eficientă a procesului de evaluare a prestației didactice de către studenți în rândurile acestora.

Măsurile adoptate și/sau preconizate pentru valorificarea rezultatelor evaluării multicriteriale vizează aspectele menționate mai sus. Aceste măsuri constau în:

- analize, în ședințele departamentale și ale consiliilor facultăților, ale punctelor tari și ale celor slabe pe care evaluarea multicriterială le-a relevat, cu stabilirea unor obiective, activități și sarcini specifice;
- utilizarea rezultatelor evaluărilor multicriteriale în elaborarea programului anual de asigurare a calității la nivelul facultăților;
- valorificarea rezultatelor evaluării multicriteriale în aprecierea candidaturii pentru diverse funcții didactice și administrative, în acordarea diverselor distincții, recompense financiare și a mobilităților internaționale;
- îmbunătățirea instrumentului de evaluare (fișa multicriterială);
- sporirea numărului evaluărilor colegiale cu observarea predării;
- discuții între membrii comisiei de interevaluare și persoanele evaluate, în cadrul cărora au fost indicate de către membrii comisiei direcțiile care ar trebui urmate de aceștia în vederea

îmbunătățirii performanței în activitate (ca de exemplu: îmbunătățirea fișei disciplinelor, corelarea cercetării cu disciplinele predate, implicarea în activități administrative);

- menționarea, în ședințele departamentale, a bunelor practici relevate în cadrul evaluărilor colegiale;
- aplicarea unor sancțiuni administrative și chiar financiare în cazul în care acestea se impun.

CONCLUZII

Evaluarea colegială (interevaluarea) constituie un aspect important în procesul de asigurare a calității, fiind o componentă de bază în evaluarea multicriterială (alături de cea realizată de către studenți și cea realizată de către conducerea facultății/departamentului) a activității didactice, a activității de cercetare și a celei administrative. Procesul este reglementat la nivel național prin Metodologia de evaluare externă a *Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS)*, iar la nivel instituțional prin procedura operațională PO – CDUMC – AC 05 care poate fi consultată pe siteul *Centrului de Dezvoltare Universitară și Management al Calității (CDUMC)* la adresa http://qa.ubbcluj.ro/documents/evaluare_colegi/procedura_interevaluare.pdf și care a fost adoptată prin hotărârea Consiliului de Administrație nr. 30.058/27.10.2014.

În marea majoritate a facultăților/departamentelor, procesul de evaluare colegială în anul universitar 2014-2015 s-a desfășurat conform planificării, deși există departamente în care numărul interevaluărilor realizate a fost nul. La nivelul UBB s-au efectuat 433 de interevaluări (dintre cele 437 propuse), numărul total al acestora precum și cel divizat în acord cu funcția didactică deținută depășind ponderea de 25% din personalul didactic cu norma de bază în UBB.

Media punctajelor obținute la nivelul facultăților (între 4.02 și 5.00) conduce la concluzia că activitatea didactică, cea de cercetare și cea administrativă a persoanelor evaluate se prezintă ca fiind bună și foarte bună.

Ce rezultat al procesului de evaluare multicriterială, au fost evidențiate o serie de aspecte care necesită o atenție sporită, atât în ceea ce privește activitatea didactică și curriculară cât și referitor la cea științifică și de cercetare. Măsurile adoptate și/sau preconizate pentru valorificarea rezultatelor evaluării multicriteriale au scopul consolidării unei culturi organizaționale robuste la nivelul departamentelor și al facultăților.

ANEXA I. Model recomandat pentru elaborarea protocolului de evaluare a activității cadrelor didactice de către colegi

PROTOCOL DE EVALUARE A ACTIVITĂȚII DIDACTICE DE CĂTRE COLEGI

Facultatea

Departamentul

1. Numele și prenumele cadrului didactic evaluat _____

2. Funcția didactică: asistent
 lector
 conferențiar
 profesor

3. Funcția administrativă (dacă este cazul) _____

4. Data evaluării _____

5. Denumire unitate didactică evaluată _____

6. Unitatea didactică observată (dacă este cazul)

✓ Învățământ cu frecvență: curs
 seminar/lucrări practice

✓ Învățământ la distanță: activitate didactică directă
 activitate tutorială (în spațiul virtual)

Nu este cazul

7. Evaluatori

1. Nume, prenume _____

Funcția didactică: asistent lector conferențiar profesor

2. Nume, prenume _____

Funcția didactică: asistent lector conferențiar profesor

8. Tabel centralizator:

Dimensiuni	CRITERII	Evaluator 1	Evaluator 2	Medie punctaj
ACTIVITATEA DIDACTICĂ	Pregătirea și organizarea predării			
	Conținutul științific al disciplinelor predate			
	Resursele pentru învățare			
	Abilitățile de comunicare (se evaluează doar în cazul observării predării)			
	Relaționarea cu studenții (se evaluează doar în cazul observării predării)			
	Procedura și criteriile de evaluare a studenților			
ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI DE CERCETARE	Rezultatele activității de publicare			
	Implicarea în proiecte			
	Prestigiul cadrului didactic în grupul profesional de apartenență			
ACTIVITATEA ADMINISTRATIVĂ	Îndeplinirea sarcinilor administrative aferente funcției deținute (dacă este cazul)			
	Implicarea în activități administrative ocazionale ale departamentului și/sau facultății			
	Participarea la organizarea și/sau desfășurarea de manifestări profesionale și/sau culturale			
MEDIA				

Note: Punctajul acordat este între 1 și 5 (1 reprezentând cele mai slabe performanțe iar 5, cele mai înalte performanțe).

- Pregătirea și organizarea predării - portofoliul disciplinei: planificarea și structurarea disciplinei, obiectivele acesteia, interesul pentru formularea sarcinilor de lucru și pentru construirea unor situații de învățare benefice, metode de predare, abilitatea de a folosi diverse mijloace didactice, gestionarea timpului
- Conținutul științific al disciplinelor predate - acoperirea tematicii, valoarea științifică a cursului
- Resursele pentru învățare - suport de curs, suport pentru aplicații practice, bibliografia utilizată și cea recomandată studenților, materiale audio-video, etc
- Abilitățile de comunicare - retorica, argumentarea afirmațiilor, claritatea prezentării
- Relațiile cu studenții - încurajează participarea și întrebările din partea studenților, creează o atmosferă propice pentru învățare, receptivitate la opiniile studenților, valorificarea potențialului studenților, practicarea unei instruirii interactive, stimularea gândirii critice a studenților, interes pentru rezultatele de învățare ale studenților
- Procedura și criteriile de evaluare a studenților - modalitățile de evaluare, cerințele și criteriile de examinare, sarcinile de lucru, modalitățile de a oferi studenților feedback formativ și sumativ pe parcursul și la sfârșitul activităților de instruire.
- Rezultatele activității de publicare - număr publicații, relevanța națională și internațională a publicațiilor, etc.
- Implicarea în proiecte - granturile și resursele financiare mobilizate prin activitatea de cercetare, mobilizarea resursei umane de cercetare
- Prestigiul cadrului didactic în grupul profesional de apartenență - participări la manifestări științifice, distincții obținute, apartenența în organizații profesionale
- Îndeplinirea sarcinilor administrative aferente funcției deținute (decan, prodecan, director de departament, președinte/membru în diverse comisii etc.)
- Implicarea în activități administrative ocazionale ale catedrei/facultății (elaborarea orarului, rapoarte, documente solicitate de alte structuri ale universității)
- Organizarea și/sau desfășurarea de manifestări științifice, culturale, artistice, sportive, de activități de furnizare de servicii către comunitate, etc.

Data, _____

Semnătura evaluatorilor

1. _____
2. _____

ANEXA II. Model recomandat pentru elaborarea raportului privind evaluarea activității cadrelor didactice de către colegi

**RAPORT PRIVIND EVALUAREA ACTIVITĂȚII CADRELOR DIDACTICE
DE CĂTRE COLEGI (INTEREVALUAREA)
Anul universitar _____**

Facultatea _____

NUMĂR DE INTEREVALUĂRI REALIZATE	
Departamentul _____	
Asistent	
Lector	
Conferențiar	
Profesor	
Total evaluări/departament <i>din care</i>	
<i>nr. evaluări cu observarea predării</i>	
Departamentul _____	
Asistent	
Lector	
Conferențiar	
Profesor	
Total evaluări/departament <i>din care</i>	
Departamentul _____	
...	
TOTAL evaluări/facultate <i>din care</i>	
<i>nr. evaluări cu observarea predării</i>	

Media tuturor punctajelor obținute în facultate _____

Data _____

Întocmit:

Nume _____

Semnătura _____